

og Samfundsfreden mellem Borgerne indbyrdes ere Interesser, som ingen Stat, der ikke vil opgive sig selv eller sine mest elementære Opgaver, kan undlade at værne om. Ved dem betegnes derfor det hderste Grændseshjæl, udover hvilket det ikke kan tilstedes Virksomheden for politiske Formaal at gaa, hvor megen Frihed der end, indenfor denne Grændse, efter en Forfatnings Grundsaetninger kan være indrømmet den. Er den bestaaende Straffelovgivning ikke i Stand til at yde det i saa Henseende absolut fornødne Værn, er det en Mangel, som bydende kræver Afhjælp. Herimod at paaberaabe sig Trykkefriheden eller Ytringsfriheden i Almindelighed eller hvilke andre Friheder, man kunde falde paa at bruge som Vaaben mod en dertil sigtende Lov, er aabenbart ubesriet. En aldeles ubegrændset Ytringsfrihed kan der fornuftigvis ikke være Tale om, og vor Grundlov har jo særlig, hvad Trykkefriheden angaar, erkjendt Nødvendigheden af dens Begrændsning, idet den til Anerkjendelsen af Retten til ved Trykken at offentliggjøre sine Tanker knytter Forbeholdet „dog under Ansvar for Domstolene“. Og kun herom, ikke om præventive Forholdsregler, er der her Tale. Spørgsmaalet er da blot, hvorledes Grændserne for, hvad der uden Ansvar kan udtales, skal drages. Der kan her være Spørgsmaal om et Mere eller et Mindre efter Staternes forskjellige politiske Forudsætninger. Men at Grændsen ikke kan rykkes saa langt ud, at Statens og Samfundstilværelsens første Forudsætninger lades ubeskyttede, maa staa fast. Det vilde være urimeligt at paastaa, at med denne Grændse blev Spillerummet for Ytringsfriheden utaaelig indsnævret. Ikke blot for den skarpeste Kritik, men selv for en ensidig og vidtgaaende agitatorisk Benyttelse af Ytringsfriheden for politiske Diemed bliver der aaben Plads, uagtet hin Grændse for det Tilladelige drages. Kjendsgjeringerne vise dette noksom. Med den Virksomhed for

løbige Lov af 2den November 1885, vil der ikke med Styrge af Grund kunne tales om, at den offentlige Ytringsfrihed i Danmark ved denne Lov har lidt noget Stkaar, som man i Principernes Navn kunde beklage.

Den almindelige borgerlige Straffelov har naturligvis lige saa lidt som nogen anden Straffelov mistkjendt eller kunnet mistkjende, at Udydigheden mod Lovene, Agtelsen for Statsmyndighederne og Samfundsfreden mellem Borgerne maa værnes ved Straffebud. Men forskjellige Omstændigheder have medført, at Grundsaetningen er bleven usfuldstændig gennemført, og at Straffeloven derfor, lige overfor de ovenfor omtalte, paa dens Tilblivelsestid hos os ukjendte Udfeielser af den politiske Agitation, maatte vise sig uheldstgjørende. Om den Udydighed, der skyldes Lovene, har Straffeloven ment at værne tilstrækkelig, naar den, ved Siden af Straffen for den i Gjerning udviste Udydighed, som enhver Forbrydelse indeholder, ved Meddelagtighedsreglerne, særlig Reglerne om Anstiftelse og anden Paavirkning, ramte dem, der opfordrede eller tilskyndede til Forbrydelser. Men idet herved det Synspunkt, at der i selve Opfordringen eller Tilskyndelsen til Udydighed mod Lovene kan ligge en selvstændig Forbrydelse mod Staten, er ladet ude af Betragtning, er Følgen bleven, dels at visse Handlinger, som fra dette Synspunkt nødvendig maa erkjendes for strafbare, efter Straffeloven slippe for Straf, fordi en eller anden Forudsætning for Meddelagtighedsbegrebet mangler, — saaledes forholder det sig med de i Forslagets § 1, 2det Stykke nævnte Handlinger — dels i andre Tilfælde, at Spørgsmaalet om sige Handlingers Strafbarhed kommer til at bero paa usikre og omtvistede Afgjørelser af, hvad Meddelagtighedsreglerne i særegne Kombinationer føre til, jævnfør saaledes Forslagets § 1, 1ste Stykke og § 2. Kun i et enkelt beslægtet Tilfælde, hvor Forhold, der endnu paa Straffelovens Tid stode i frist Grindring, maatte henlede Opmærksomheden